

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 827

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 18 noiembrie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
596.	2	1.187.	11-12
859.	2	1.195.	13
★		Acord	13-14
597.	2-7	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
860.	7	467.	15
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		498.	15-16
Decizia nr. 261 din 24 septembrie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și ale art. 385 ² din Codul de procedură penală.....	8-10		
Opinie separată	10-11		

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 186/1999
pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se respinge Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 186 din 19 noiembrie 1999 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 567 din 19 noiembrie 1999.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 7 octombrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
GHEORGHE BUZATU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 8 octombrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 29 octombrie 2002.
Nr. 596.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****pentru promulgarea Legii privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 186/1999
pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 186/1999 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 28 octombrie 2002.
Nr. 859.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2001 pentru modificarea
și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138 din 18 octombrie 2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 671 din 24 octombrie 2001, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 1 punctul 2, articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Procedura falimentului instituită prin prezenta lege se aplică următoarelor categorii de instituții de credit:

a) băncilor persoane juridice române, inclusiv Casei de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A., precum și sucursalelor acestora având sediul în străinătate;

b) caselor centrale ale cooperativelor de credit, inclusiv cooperativelor de credit afiliate la acestea.“

2. La articolul 1 punctul 3, litera a) a articolului 2 va avea următorul cuprins:

„a) nu a onorat integral o creanță certă, lichidă și exigibilă, pe o perioadă de cel puțin 7 zile lucrătoare de la scadență, în cazul băncilor, inclusiv al Casei de Economii și Consemnațiuni C.E.C. — S.A., și pe o perioadă de cel puțin 30 de zile lucrătoare de la scadență, în cazul caselor centrale ale cooperativelor de credit, inclusiv al cooperativelor de credit afiliate la acestea;“

3. La articolul 1, după punctul 3 se introduce punctul 3¹ cu următorul cuprins:

„3¹. *Titlul capitolului II va avea următorul cuprins:*

„*Organele care aplică procedura falimentului și atribuțiile lor*“

4. La articolul 1, punctul 4 va avea următorul cuprins:

„4. *Articolul 3 va avea următorul cuprins:*

„Art. 3. — Toate procedurile prevăzute de prezenta lege, cu excepția recursului, sunt de competența exclusivă a tribunalului în jurisdicția căruia se află sediul instituției de credit debitoare care figurează în registrul comerțului și sunt exercitate de un judecător-sindic.

Judecătorul-sindic este nominalizat în fiecare caz de președintele tribunalului, dintre judecătorii desemnați ca judecători-sindici, în temeiul art. 12 alin. (3) din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Principalele atribuții ale tribunalului, în cadrul prezentei legi, sunt:

a) darea hotărârii de deschidere a procedurii;

b) judecarea contestației instituției de credit debitoare împotriva cererii introductive formulate de Banca Națională a României sau de creditorii pentru începerea procedurii;

c) desemnarea lichidatorului, prin hotărâre, stabilirea atribuțiilor acestuia și, dacă este cazul, înlocuirea lui;

d) judecarea acțiunilor introduse de judecătorul-sindic pentru anularea unor transferuri cu caracter patrimonial, anterioare hotărârii de deschidere a procedurii;

e) judecarea contestațiilor formulate de instituția de credit debitoare sau de creditorii împotriva măsurilor luate de judecătorul-sindic și de lichidator;

f) confirmarea planului de distribuire a sumelor obținute din lichidare;

g) darea hotărârii de închidere a procedurii. Hotărârile tribunalului sunt definitive și executorii. Ele pot fi atacate cu recurs în condițiile legii.“

5. La articolul 1, punctul 5 se abrogă.

6. La articolul 1, după punctul 5 se introduc punctele 5¹—5³ cu următorul cuprins:

„5¹. *Articolul 4 va avea următorul cuprins:*

„Art. 4. — Pentru hotărârile date de tribunal în baza art. 3, curtea de apel va fi instanța de recurs.

Recursul va fi judecat în termen de 15 zile de la înregistrarea dosarului la curtea de apel, citarea părților urmând să fie făcută prin publicitate, în condițiile art. 95 din Codul de procedură civilă.

Prin derogare de la art. 300 alin. 3 și 4 din Codul de procedură civilă, hotărârile tribunalului, cu excepția celei de respingere a contestației instituției de credit debitoare, nu vor putea fi suspendate de instanța de recurs.“

5². Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — Potrivit prezentei legi, principalele atribuții ale judecătorului-sindic sunt:

a) controlul asupra activității lichidatorului;

b) stabilirea programului ședințelor adunărilor creditorilor ori de câte ori consideră necesar și prezidarea ședințelor;

c) confirmarea planului de distribuire a sumelor obținute din lichidare;

d) luarea măsurilor care se impun din analiza rapoartelor prezentate de lichidator și soluționarea obiecțiilor la acestea;

e) introducerea de acțiuni pentru anularea actelor frauduloase încheiate de instituția de credit debitoare în dauna drepturilor creditorilor în cei 3 ani anteriori deschiderii procedurilor;

f) introducerea de acțiuni pentru anularea constituirilor sau transferurilor de drepturi patrimoniale către terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise și a valorii altor prestații executate, realizate de instituția de credit debitoare în dauna intereselor creditorilor, prin:

1. acte de transfer cu titlu gratuit, efectuate în cei 3 ani anteriori începerii procedurii falimentului; sunt exceptate sponsorizările în scop umanitar, derulate conform prevederilor legale;

2. operațiuni comerciale în care prestația instituției de credit debitoare o depășește vădit pe cea primită, efectuate în cei 3 ani anteriori începerii procedurii falimentului;

3. acte încheiate în cei 3 ani anteriori începerii procedurii, cu intenția tuturor părților implicate în aceasta de a sustrage bunuri de la urmărirea de către creditorii sau de a le leza în orice alt fel drepturile;

4. acte de transfer de proprietate către un creditor pentru stingerea unei datorii anterioare sau în folosul acestuia, efectuate în cele 180 de zile anterioare începerii procedurii falimentului, dacă suma pe care creditorul ar putea să o obțină în caz de faliment al instituției de credit debitoare este mai mică decât valoarea actului de transfer;

5. constituirea ori perfectarea unei garanții reale pentru o creanță care era chirografară în cele 120 de zile anterioare începerii procedurii falimentului;

6. acte încheiate cu persoane aflate în relații speciale cu instituția de credit debitoare, în anul anterior începerii procedurii falimentului; persoanele aflate în relații speciale cu instituția de credit debitoare sunt cele stabilite prin lege;

g) admiterea planului de lichidare a unor bunuri din averea instituției de credit debitoare, până la acoperirea pasivului;

h) sesizarea tribunalului despre orice problemă care ar cere o soluționare de către acesta;

i) efectuarea oricăror acte de procedură cerute de prezenta lege.“

5³. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — În îndeplinirea atribuțiilor lor, care implică aplicarea unor reglementări bancare, tribunalul, judecătorul-sindic și lichidatorul pot cere și opinia Băncii Naționale a

României, în calitatea sa de autoritate de supraveghere bancară.»“

7. La articolul 1 punctul 6, articolul 7 va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — Prin hotărârea judecătorească privind începerea procedurii falimentului tribunalul ridică administratorilor instituției de credit debitoare dreptul de a reprezenta instituția de credit, de a administra bunurile instituției respective, de a dispune de ele și va desemna lichidatorul, care va putea fi și Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, prin derogare de la prevederile art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 79/1999 privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare, și va preciza atribuțiile lichidatorului.

Adunarea generală a acționarilor instituției de credit debitoare, respectiv adunarea generală a casei centrale a cooperativelor de credit debitoare, va putea desemna în cel mai scurt termen, cu majoritate simplă, un reprezentant, persoană fizică sau juridică, care să îi susțină în cadrul procedurii și care va avea dreptul, în condițiile legii, să conteste măsurile luate de judecătorul-sindic sau de lichidator ori să exercite căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești.

În prima ședință a adunării creditorilor aceștia vor putea alege un alt lichidator, cu o majoritate de 51% din valoarea creanțelor valabile, înregistrate la tribunal până la data prevăzută în notificarea trimisă de tribunal, sau vor putea decide menținerea lichidatorului desemnat de tribunal.

În cazul în care sunt propuși mai mulți lichidatori, va fi considerat ales lichidatorul care va întruni voturile creditorilor titulari ai celei mai mari părți din valoarea creanțelor înregistrate la tribunal, în condițiile alin. 3. Pe data stabilirii atribuțiilor noului lichidator de către tribunal vor înceta atribuțiile lichidatorului numit de acesta la data deschiderii procedurii. Lichidatorul nou-numit va prelua activitatea de la lichidatorul înlocuit, sub controlul judecătorului-sindic.

Pe perioada lichidării se revocă drepturile tuturor structurilor de conducere și control — adunarea generală, administratori, conducerea executivă, cenzori, auditori.

Prevederile Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la remunerarea lichidatorului, se aplică în mod corespunzător. Activitatea lichidatorului este remunerată cu până la 3% din sumele rezultate din operațiunile de lichidare.»“

8. La articolul 1, după punctul 6 se introduce punctul 6¹ cu următorul cuprins:

„6¹. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

«Art. 8. — Instituția de credit debitoare și oricare dintre creditorii pot face contestație împotriva măsurilor luate de judecătorul-sindic și de lichidator, în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. O astfel de contestație va trebui să fie înregistrată în termen de 10 zile de la data la care măsura a fost luată, iar soluționarea acesteia se va face în maximum 30 de zile. Dacă socotește necesar, tribunalul va ține o ședință, cu citarea autorului contestației, a instituției de credit debitoare, a creditorilor și a Băncii Naționale a României, cu participarea judecătorului-sindic.»“

9. La articolul 1, punctul 7 va avea următorul cuprins:

„7. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

«Art. 9. — În orice stadiu al procedurii falimentului, pentru motive temeinice — dol sau culpă gravă —, precum și la solicitarea justificată a creditorilor, tribunalul poate înlocui

judecătorul-sindic ori lichidatorul prin încheiere motivată, dată în camera de consiliu.

Pentru desemnarea unui alt lichidator tribunalul va solicita adunării generale a creditorilor o altă propunere pentru lichidator, care va fi ales în conformitate cu prevederile art. 7.

Numirea noului lichidator se va face cu respectarea prevederilor art. 3.»“

10. La articolul 1 punctul 8, articolul 10 va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Potrivit prezentei legi, principalele atribuții ale lichidatorului sunt:

a) în momentul primirii hotărârii judecătorești privind începerea procedurii falimentului va deschide la o bancă care funcționează pe teritoriul României, selectată prin licitație, în cel mult 10 zile, în raport cu criteriile de eficiență stabilite pentru apărarea intereselor creditorilor, inclusiv din punctul de vedere al dezvoltării rețelei teritoriale, două conturi, unul în lei și altul în valută, cu mențiunea cont tip *instituție de credit în faliment*, cu drept exclusiv de dispoziție în interesul procedurii falimentului. În conturile tip *instituție de credit în faliment* vor fi virate de către lichidator sumele existente în conturi la alte instituții financiar-bancare. Lichidatorul va comunica imediat Băncii Naționale a României banca comercială și conturile deschise la aceasta, după care Banca Națională a României va transfera imediat în aceste conturi disponibilitățile instituției de credit aflate în evidențele sale. Operațiunile instituției de credit în faliment se vor desfășura în continuare prin aceste conturi;

b) examinarea activității instituției de credit debitoare în raport cu situația de fapt, întocmirea unui raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la starea de faliment, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă, și supunerea acestui raport judecătorului-sindic spre aprobare, în termen de cel mult 30 de zile de la începerea procedurii falimentului; la cererea lichidatorului judecătorul-sindic va putea prelungi această perioadă, pentru motive temeinice, prin încheiere;

c) inventarierea bunurilor instituției de credit debitoare și luarea măsurilor corespunzătoare pentru conservarea lor, aplicarea sigiliilor la începerea procedurii falimentului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 64/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

d) angajarea, cu respectarea prevederilor legale, a personalului necesar în vederea lichidării și conducerea activității acestuia, angajarea putându-se face din cadrul personalului existent al instituției de credit debitoare;

e) conducerea activității instituției de credit debitoare, respectiv efectuarea de operațiuni în interesul producerii falimentului, inclusiv reeșalonări de credite și stabiliri de noi rate ale dobânzilor aferente activelor instituției de credit debitoare, cu condiția ca orice nou nivel al ratei dobânzilor să nu fie mai mic decât nivelul ultimei dobânzi de referință comunicat de Banca Națională a României, precum și participări la piața valutară interbancară, luarea tuturor măsurilor, cum ar fi redimensionarea personalului angajat în scopul reducerii permanente a cheltuielilor de funcționare și lichidare;

f) menținerea, rezilierea sau denunțarea unor contracte încheiate de instituția de credit debitoare, precum și încheierea de noi contracte în interesul procedurii falimentului;

g) examinarea creanțelor asupra instituției de credit debitoare și, atunci când este cazul, formularea de obiecțiuni la acestea;

h) primirea sumelor în lei și în valută pe seama instituției de credit debitoare și consemnarea acestora, în termen de 24 de ore, în noile conturi ale instituției de credit debitoare, cu mențiunea cont tip *instituție de credit în faliment*, conturi deschise la o bancă comercială;

i) luarea măsurilor corespunzătoare privind conturile în valută ale instituției de credit debitoare, deschise la instituții de credit corespondente, prin:

1. notificarea corespondenților asupra declarării în stare de faliment a instituției de credit debitoare, precum și asupra blocării disponibilităților din conturile respective în valută;

2. transferarea ulterioară, în termenul cel mai scurt, a disponibilităților în contul în valută, cu mențiunea cont tip *instituție de credit în faliment*, ce se dezvoltă pe analitice — pentru fiecare valută —, deschis la banca comercială; sumele aflate în contul în valută vor fi convertite în lei și transferate în contul tip *instituție de credit în faliment*, deschis în lei;

3. efectuarea de plăți pentru operațiunile în curs ale instituției de credit debitoare, precum și administrarea eficientă a disponibilităților;

j) urmărirea încasării creanțelor din averea instituției de credit debitoare, rezultate din transferul de bunuri sau de sume de bani, efectuat de aceasta înainte de înregistrarea cererii introductive;

k) lichidarea bunurilor și drepturilor din averea instituției de credit debitoare — ansamblul procedeelelor, măsurilor și tehnicilor pentru realizarea activelor instituției de credit în faliment —, cu respectarea principiului costului minim presupus, respectiv al valorificării optime a acestora, în scopul achitării datorilor către creditori prin:

1. tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive prin care o instituție de credit cu o situație financiară bună achiziționează, parțial sau total, activele instituției de credit debitoare și își asumă, parțial sau total, pasivele acesteia, incluzând totalitatea depozitelor garantate; tranzacțiile privind cumpărarea de active și asumarea de pasive pot fi efectuate la vedere sau la termen cu opțiune; după cumpărare, pentru activele grevate de operațiuni pentru care se probează că au la bază fraude sau că provin din furturi de instrumente financiare, părțile pot modifica tranzacția inițială, urmând ca instituția de credit achizițitoare să primească de la lichidator, în contravaloare, alte active ori sume de bani;

2. vânzarea de bunuri, precum: clădiri, terenuri, aparatură, valori mobiliare, operațiuni de lichidare ce se realizează cu respectarea prevederilor secțiunii a 6-a «Falimentul» din Legea nr. 64/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

3. alte tehnici de realizare a activelor, cum ar fi cesiuni de creanță ori novații, realizate în interesul procedurii falimentului la o valoare negociată;

l) întocmirea unui raport lunar asupra evoluției procedurii falimentului, respectiv asupra stadiului îndeplinirii atribuțiilor de lichidator, pe care îl va prezenta judecătorului-sindic spre aprobare; un astfel de raport va include informații referitoare la valoarea totală a creanțelor asupra instituției de credit debitoare și la valoarea totală a activelor acesteia care au fost valorificate, la sumele obținute din

lichidarea și încasarea de creanțe, la planul de distribuire între creditori;

m) întocmirea bilanțului final de lichidare; dacă lichidarea se prelungește peste durata unui exercițiu financiar, lichidatorul este obligat să întocmească bilanțul contabil anual și să îl depună la organele și la termenele prevăzute în modelele situațiilor financiar-contabile pentru bănci;

n) sesizarea judecătorului-sindic despre orice problemă care ar cere o soluționare de către acesta;

o) încheierea oricărui document în numele instituției de credit debitoare, inițierea și coordonarea, în numele acesteia, a oricărei acțiuni sau proceduri legale;

p) efectuarea oricăror acte de procedură cerute de prezenta lege.“

11. La articolul I, după punctul 8 se introduc punctele 8¹ și 8² cu următorul cuprins:

„8¹. **Articolul 11 se abrogă.**

8². Articolul 12 va avea următorul cuprins:

«Art. 12. — Procedura falimentului va începe pe baza unei cereri introduse de către instituția de credit debitoare sau de creditorii acesteia ori de Banca Națională a României.»“

12. La articolul I punctul 12, alineatele 1 și 4 ale articolului 18 vor avea următorul cuprins:

„Art. 18. — În urma înregistrării cererii, introdusă conform art. 14, 16 și 17, tribunalul va notifica imediat despre aceasta părților menționate la aceste articole, inclusiv Băncii Naționale a României.

.....
În lipsa disponibilităților în conturile prevăzute la art. 10 lit. a) se vor utiliza disponibilități din fondul de lichidare prevăzut de Legea nr. 64/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.“

13. La articolul I punctul 13, articolul 19 va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — La primul termen de judecată tribunalul va analiza cererea și, în cazul în care instituția de credit debitoare nu contestă starea de faliment, va da hotărârea privind începerea procedurii falimentului acesteia.

Contestația împotriva cererii de declanșare a procedurii falimentului se poate face în termen de 5 zile de la data comunicării acestei cereri.

Tribunalul se va pronunța asupra contestației în termen de 10 zile, termen care poate fi prelungit o singură dată cu încă 10 zile.

În urma pronunțării hotărârii de începere a procedurii falimentului, ca urmare a cererii introduse conform art. 14, 16 și 17 și a desemnării lichidatorului, tribunalul va comunica aceasta părților prevăzute la articolele menționate, inclusiv lichidatorului și Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale, precum și oficiului registrului comerțului la care instituția de credit debitoare este înmatriculată, pentru efectuarea mențiunii «bancă în faliment», respectiv «casă centrală a cooperativelor de credit în faliment». Comunicarea va fi făcută publică în două ziare de circulație națională. În situația în care instituția de credit în faliment are deschise sucursale în alte țări, Banca Națională a României va comunica de îndată despre începerea procedurii falimentului autorității de supraveghere bancară din țara gazdă a sucursalei respective.

De la data începerii procedurii falimentului toate actele instituției de credit debitoare vor purta mențiunea «bancă

în faliment», respectiv «casă centrală a cooperativelor de credit în faliment».

Pentru scopuri statistice instituțiile de credit în faliment vor fi considerate ca aparținând în continuare sectorului bancar. Raportările care trebuie întocmite și transmise de către lichidator Băncii Naționale a României, periodicitatea și modalitatea de transmitere a acestora vor fi stabilite prin norme de către Banca Națională a României.⁴

14. La articolul I punctul 14, alineatul 1 al articolului 20 va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — Tribunalul va comunica în aceeași zi Băncii Naționale a României hotărârea sa privind începerea procedurii falimentului instituției de credit debitoare. La data comunicării hotărârii privind începerea procedurii falimentului Banca Națională a României va închide imediat, după decontarea finală din ziua respectivă, conturile instituției de credit debitoare, deschise în evidențele sale, și va transfera disponibilitățile în conturile tip «instituție de credit în faliment», deschise la o bancă comercială conform art. 10.»

15. La articolul I, punctul 15 va avea următorul cuprins:

„15. *Articolele 20¹–20⁴ vor avea următorul cuprins:*

«Art. 20¹. — De la data deschiderii procedurii se suspendă toate acțiunile judiciare sau extrajudiciare pentru realizarea creanțelor asupra instituției de credit debitoare sau bunurilor sale.

Deschiderea procedurii suspendă orice termene de prescripție a acțiunilor prevăzute la alin. 1. Termenele vor reîncepe să curgă după 30 de zile de la închiderea procedurii.

Acțiunile introduse de lichidator în aplicarea dispozițiilor prezentei legi sunt scutite de taxe de timbru.

Art. 20². — Nici o dobândă ori cheltuielă nu va putea fi adăugată creanțelor asupra instituției de credit debitoare de la data deschiderii procedurii.

Art. 20³. — După ce s-a dispus începerea procedurii falimentului, potrivit art. 19, este interzis administratorilor instituției de credit debitoare, sub sancțiunea nulității, să înstrăineze fără acordul judecătorului-sindic acțiunile, respectiv părțile sociale deținute la banca debitoare, care fac obiectul acestei proceduri.

Judecătorul-sindic va dispune indisponibilizarea acțiunilor, respectiv a părților sociale, potrivit alin. 1, în registrele speciale de evidență sau în conturile înregistrate electronic.

Art. 20⁴. — Salariații instituției de credit aflate în procedura falimentului vor putea desemna două persoane care să îi reprezinte în procesul de lichidare, după deschiderea procedurii pentru recuperarea creanțelor reprezentând salariile și alte drepturi bănești.»⁴

16. La articolul I punctul 16, articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — Prevederile cap. III secțiunea a 6-a «Falimentul» din Legea nr. 64/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se vor aplica corespunzător și procedurii falimentului instituțiilor de credit, cu excepția art. 79, respectiv a art. 100 alin. (2), în ceea ce privește începerea lichidării după afișarea tabelului de creanțe, și a art. 108, în ceea ce privește ordinea de plată a creanțelor creditorilor asupra instituției de credit în faliment.»

17. La articolul I punctul 17 articolul 21¹, punctele 4 și 9 vor avea următorul cuprins:

„4. creanțele bugetare provenite din impozite, taxe, amenzi și din alte sume ce reprezintă venituri publice,

potrivit Legii nr. 500/2002*) privind finanțele publice, creanțele Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, precum și creanțele Băncii Naționale a României decurgând din credite acordate de aceasta instituției de credit în faliment;

9. creanțele acționarilor băncii în faliment, respectiv creanțele membrilor cooperatori ai cooperativelor de credit afiliate casei centrale a cooperativelor de credit în faliment, provenite din participațiile la capitalul social.»

18. La articolul I punctul 18, titlul capitolului IV va avea următorul cuprins:

„CAPITOLUL IV

Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor, a organelor de control intern și a personalului de execuție din instituția de credit ajunsă în stare de faliment

19. La articolul I punctul 19, articolul 22 va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — Tribunalul poate dispune ca o parte din pasivul instituției de credit în faliment să fie suportată de către membrii organelor de conducere, cenzori, personalul de execuție și/sau cu atribuții de control intern care au deținut funcțiile respective în cei 3 ani anteriori începerii procedurii falimentului, dacă au contribuit la falimentul acesteia prin una dintre următoarele fapte:

a) au folosit bunurile sau creditele instituției în folosul propriu;

b) au făcut acte de comerț în interes personal, sub acoperirea instituției de credit;

c) au dispus în interes personal continuarea unei activități care ducea în mod vădit instituția de credit la încetarea de plăți;

d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea;

e) au deturnat sau au ascuns o parte din activul instituției de credit sau au mărit în mod fictiv pasivul acesteia;

f) au folosit mijloace ruinătoare pentru a procura instituției de credit fonduri, în scopul întârzierii încetării de plăți;

g) au acordat credite cu încălcarea cerințelor prudențiale aprobate prin normele în vigoare, precum și a normelor interne în vigoare;

h) în luna precedentă încetării plăților au plătit sau au dispus să se plătească, cu preferință, unui creditor în dauna celorlalți creditori;

i) au întocmit bilanțuri contabile, alte situații contabile ori raportări întocmite cu nerespectarea prevederilor legale;

j) în cadrul acțiunilor interne de verificare nu au identificat și nu au sesizat, prin nerespectarea atribuțiilor de serviciu, faptele care au condus la fraude și gestiune defectuoasă a patrimoniului.

Aplicarea dispozițiilor alin. 1 nu înlătură aplicarea legii penale pentru faptele care constituie infracțiune. Începerea urmăririi penale nu suspendă cursul litigiilor civile și comerciale. Dispozițiile alin. 1 se aplică numai persoanelor care exercită funcțiile menționate în acest alineat după intrarea în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe.»

*) Legea nr. 500/2002 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002 și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2003.

20. **La articolul I, după punctul 19 se introduce punctul 19¹ cu următorul cuprins:**

„19.¹ **Articolul 24 va avea următorul cuprins:**

„Art. 24. — În vederea luării măsurilor prevăzute la art. 22 alin. 1, tribunalul poate fi sesizat de către judecătorul-sindic, de către lichidator sau de către oricare dintre creditorii, de Banca Națională a României sau se poate sesiza din oficiu, pe baza datelor din dosarul cauzei, și va putea dispune măsuri asigurătorii.»“

21. **La articolul I punctul 20, articolul 26 va avea următorul cuprins:**

„Art. 26. — Procedura falimentului va fi închisă atunci când tribunalul a aprobat raportul final, când toate fondurile sau bunurile din averea instituției de credit ajunse în stare de faliment au fost distribuite și fondurile nereclamate au fost depuse la Banca Națională a României.

În urma cererii judecătorului-sindic tribunalul va da o hotărâre de închidere a procedurii falimentului. Hotărârea va fi comunicată în scris sau prin presă, în cel puțin două ziare de circulație națională, tuturor creditorilor instituției de credit debitoare, Oficiului registrului comerțului, Băncii Naționale a României și lichidatorului care va închide conturile tip *instituție de credit în faliment*. Eventualele sume rămase vor fi virate la bugetul de stat.

În termen de 60 de zile lucrătoare de la pronunțarea hotărârii de închidere a procedurii falimentului, lichidatorul depune spre păstrare la direcția județeană a arhivelor naționale toate documentele instituției de credit debitoare, arhivate conform Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, cu modificările și completările ulterioare.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 7 octombrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
GHEORGHE BUZATU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 8 octombrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 29 octombrie 2002.
Nr. 597.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998

22. **La articolul I punctul 21, articolul 27 va avea următorul cuprins:**

„Art. 27. — Dispozițiile prezentei legi se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, precum și cu cele ale Legii nr. 64/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.“

23. **La articolul I, după punctul 21 se introduce punctul 22 cu următorul cuprins:**

„22. Articolul 28 se abrogă.“

24. **Articolul II va avea următorul cuprins:**

„Art. II. — Sintagma *banca debitoare* din textul art. 14, 15 și 23 din Legea nr. 83/1998, cu modificările și completările ulterioare, va fi înlocuită cu sintagma *instituția de credit debitoare*.“

25. **Articolul III va avea următorul cuprins:**

„Art. III. — Procedurile de reorganizare judiciară declanșate în baza prevederilor Legii nr. 64/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor fi continuate în conformitate cu prevederile legii menționate.

Procedurile falimentului declanșate în baza prevederilor Legii nr. 83/1998, cu modificările și completările ulterioare, vor fi continuate în conformitate cu prevederile legii menționate, valabile la momentul dării hotărârii de deschidere a procedurii.“

Art. II. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 186/1999 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 567 din 19 noiembrie 1999, se abrogă.

privind procedura falimentului băncilor și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 28 octombrie 2002.
Nr. 860.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 261

din 24 septembrie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor

art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și ale art. 385² din Codul de procedură penală

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și ale art. 385² din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița în Dosarul nr. 1.636/P/2002 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 12 septembrie 2002 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 24 septembrie 2002.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 9 iunie 2002, pronunțată în Dosarul nr. 1.636/P/2002, **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și ale art. 385² din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textele de lege criticate încalcă prevederile constituționale din art. 21, referitoare la accesul liber la justiție, din art. 49 alin. (1), privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, și din art. 128, referitoare la folosirea căilor de atac.

Autorul excepției precizează că prezența sa în procesul penal este consecința aplicării art. 54 alin. (4) din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România și că, potrivit art. 57 din această lege, răspunderea asigurătorului poate fi implicată doar în limitele obligației acestuia. Cu toate acestea, în speță, s-a decis că asigurătorul are calitatea de parte responsabilă civilmente, cu o răspundere nelimitată pentru o reparațiune integrală.

În fapt, arată autorul excepției, prin Sentința penală nr. 77 din 6 mai 2001 a Judecătoria Moldova Nouă, inculpatul Szocs Vasile a fost condamnat pentru infracțiunea de distrugere din culpă. Prin aceeași sentință Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița, parte responsabilă civilmente, a fost obligată la plata unei sume de bani cu titlu de daune. Împotriva acestei sentințe inculpatul nu a declarat apel. Au declarat apel Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. —

Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița și Parchetul de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă, iar prin Decizia penală nr. 445 din 29 octombrie 2001, apelurile au fost respinse de Tribunalul Caraș-Severin. Această decizie a fost atacată cu recurs atât de Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș-Severin, cât și de Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița, iar în fața Curții de Apel Timișoara, aceasta din urmă a ridicat excepția de neconstituționalitate, subliniind că, și de această dată, inculpatul a rămas în pasivitate față de Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița, singura obligată la plata despăgubirilor.

Autorul excepției mai precizează că recursul declarat vizează, prin motivele sale, și latura penală, deoarece inculpatul, prin atitudinea sa pasivă și asumarea unei culpe fictive, poate crea prejudicii Societății Comerciale „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița. De aceea, această parte înțelege să dovedească, ea însăși, că fapta imputată inculpatului a fost produsă în împrejurări și condiții care exclud răspunderea sa și implicit a prepusului său. Dispozițiile legale criticate împiedică însă partea responsabilă civilmente să dovedească inexistența răspunderii penale a inculpatului, constituind o nejustificată discriminare, prin limitarea dreptului la recurs pe latura penală, ceea ce reprezintă o încălcare a prevederilor art. 21 și 49 din Constituție. Constituția nu face distincție în raport cu calitatea procesuală, atunci când consacră dreptul de acces liber la justiție. Or, părțile civilmente responsabile îi sunt limitate drepturile și posibilitățile de a dovedi eventualele erori referitoare la aprecierea vinovăției inculpatului, chiar dacă probele invocate de această parte sunt esențiale pentru soluționarea cauzei. Egalitatea dintre inculpat și partea responsabilă civilmente nu se reduce la solidaritatea pasivă în privința plății unei despăgubiri — consecința unei infracțiuni —, ci include și dreptul de a acționa deplin, fără restricția prevăzută în art. 16 alin. 3 din Codul de procedură penală, care limitează egalitatea acestor părți numai în ceea ce privește acțiunea civilă. În condițiile în care, din cauză de neștiință sau indiferență ori rea-credință, inculpatul nu-și exercită dreptul de a ataca o hotărâre, acceptând incriminarea conștient fiind că răspunderea sa civilă, ca urmare a unei fapte penale amnistiate, este preluată de partea responsabilă civilmente, iar reprezentantul Ministerului Public susține acuzațiile care au justificat punerea în mișcare a acțiunii penale, partea responsabilă civilmente este privată de un drept de atac prin care poate înlătura erorile cuprinse în hotărârile instanțelor inferioare, cu consecința menținerii erorii judiciare și prejudicierii intereselor sale. Ca și în privința limitării drepturilor persoanelor responsabile civilmente de exercitare a căilor ordinare de atac, și această restricționare de ordin general reprezintă tot o limitare a dreptului de acces liber la justiție, nefiind îndeplinite condițiile restrictive prevăzute în art. 49 alin. (1) din Constituție, care enumeră cazurile în care poate fi restrâns exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți.

Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, exprimându-și opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate, apreciază că „dispozițiile legale criticate sunt contrare art. 21 din Constituție, privitor la accesul liber la justiție, deoarece toate părțile din procesul penal trebuie să aibă drepturi egale în apărarea intereselor lor, având în vedere că orice restrângere a drepturilor constituționale nu se poate face decât în condițiile art. 49 din Constituție. Dispozițiile criticate limitează drepturile părții responsabile civilmente de a declara recurs, numai pe latura civilă, înlăturându-i posibilitatea de a dovedi eventuala eroare comisă de prima instanță sau de cea de apel cu privire la corecta stabilire a vinovăției sau nevinovăției inculpatului“.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților consideră că excepția de neconstituționalitate este nefondată. În acest sens se arată că posibilitatea folosirii căilor de atac atât de către partea civilă, cât și de partea civilmente responsabilă nu este nici restrânsă, nici eliminată prin dispozițiile legale criticate, ci se circumscrie în limitele drepturilor procesuale pe care le au aceste părți în proces. Partea civilă și partea civilmente responsabilă pot declara apel sau recurs, însă numai în ceea ce privește latura civilă a cauzei. Se invocă Decizia nr. 45 din 14 martie 2000, prin care Curtea Constituțională a statuat că instanța de control judiciar, sesizată de partea civilă, nu este împiedicată să constate, atunci când este cazul, că inculpatul a fost greșit achitat pentru motivul că fapta imputată nu există sau că aceasta nu a fost săvârșită de el, constatare care produce efecte numai asupra acțiunii civile care va fi admisă, cea penală rămânând definitivă prin achitarea inculpatului. O eventuală contrarietate de hotărâri va putea fi înlăturată însă prin exercitarea căilor extraordinare de atac.

Esențial este însă că, dispunând de capacitate procesuală deplină cu privire la acțiunea civilă, partea civilă va putea discuta în apel sau în recurs, după caz, și aspectele penale ale hotărârii atacate, în condițiile în care de modul cum au fost soluționate acestea depinde rezolvarea acțiunii civile, iar în caz de achitare, instanța va avea obligația de a se pronunța asupra laturii civile. Dispozițiile art. 362 din Codul de procedură penală se coroborează cu prevederile art. 128 din Constituție care stabilesc că, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii. Art. 21 din Constituție nu operează o diferențiere în raport cu calitatea persoanelor din procesul penal, acestea având șanse egale în exercitarea drepturilor lor. Faptul că persoana civilmente responsabilă nu poate declara apel sau recurs și cu privire la latura penală a cauzei nu-i aduce acesteia prejudicii, având în vedere că sarcina apărării intereselor sale revine Ministerului Public, ca titular al acțiunii penale. În baza principiilor oficialității și legalității procesului penal consacrate în art. 2 din Codul de procedură penală, Ministerul Public, în temeiul art. 130 din Constituție, este titularul acțiunii publice, fiind singurul competent să dispună, în condițiile legii, cu privire la folosirea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești în ce privește latura penală.

Guvernul consideră că excepția este neîntemeiată. Se apreciază că este firesc ca partea civilmente responsabilă să aibă aceleași drepturi ca și inculpatul numai în ceea ce privește latura civilă, nu și latura penală a cauzei, deoarece pe planul acțiunii penale cele două părți au poziții

diferite, știut fiind că numai învinuitul sau inculpatul poate fi tras la răspundere penală. În aceste condiții, nu se poate susține că dispozițiile art. 16 alin. 3 din Codul de procedură penală contravin vreunui dintre textele constituționale invocate de autorul excepției. Interdicția părții responsabile civilmente de a ataca o hotărâre judecătorească și cu privire la latura penală nu constituie o limitare a accesului acesteia la justiție și nici a exercitiului dreptului la folosirea căilor de atac. Instanța de control judiciar sesizată de partea responsabilă civilmente nu poate fi împiedicată să constate, atunci când este cazul, că inculpatul a fost în mod greșit condamnat. În acest caz, acțiunea civilă va putea fi respinsă, cea penală rămânând definitivă, iar contrarietatea de hotărâri poate fi înlăturată prin exercitarea căilor extraordinare de atac. Totodată, partea responsabilă civilmente poate discuta, în apelul sau recursul său, și aspectele penale ale hotărârii atacate, dacă de modul cum au fost soluționate acestea depinde rezolvarea acțiunii civile. În aceste condiții, nu se poate susține că aceste texte legale contravin prevederilor art. 21 și 49 din Constituție.

Dispozițiile art. 362 alin. 1 lit. d) și cele ale art. 385² din Codul de procedură penală nu numai că nu constituie o încălcare a dispozițiilor art. 128 din Constituție, ci sunt chiar o reflectare a acestora, părțile având posibilitatea de a exercita căile de atac potrivit legii.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie următoarele dispoziții din Codul de procedură penală:

— Art. 16 alin. 3: *„Partea responsabilă civilmente are, în ce privește acțiunea civilă, toate drepturile pe care legea le prevede pentru învinuit sau inculpat.“*;

— Art. 362: *„Pot face apel: [...]“*

d) partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ce privește latura civilă;“;

— Art. 385²: *„Pot face recurs persoanele arătate în art. 362, care se aplică în mod corespunzător.“*

Aceste dispoziții sunt considerate de autorul excepției ca fiind contrare prevederilor constituționale ale art. 21, 49 și 128, cu motivarea că prevederile legale criticate, restrângând dreptul persoanei civilmente responsabile de a declara apel sau recurs numai cu privire la latura civilă a cauzei penale, o lipsesc de posibilitatea de a dovedi inexistența răspunderii penale a inculpatului, existența eventualelor erori în aprecierea vinovăției inculpatului, cuprinse în hotărârile instanțelor inferioare, cu consecința menținerii erorii judiciare și prejudicierea intereselor părții civilmente responsabile. Autorul excepției invocă situația din speță, în care inculpatul a dovedit pasivitate în dovedirea nevinovăției sale, știind că prejudiciul considerabil provocat prin fapta sa va fi reparat de societatea de asigurare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece nici una

dintre dispozițiile legale criticate nu aduce atingere prevederilor constituționale invocate de autorul excepției. Dispozițiile art. 362, precum și cele din art. 385² din Codul de procedură penală privitoare la persoanele care pot face apel și, respectiv, recurs sunt elaborate în conformitate cu prevederile art. 128 din Constituție, referitoare la folosirea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești în condițiile legii, adică așa cum sunt acestea reglementate prin lege organică adoptată de Parlament, ca unica autoritate legiuitoare a țării [art. 58 alin. (1) din Constituție]. În conformitate cu prevederile art. 130 din Constituție, în sistemul procesului penal român, cu excepțiile prevăzute de lege, procurorul este titularul acțiunii publice, iar nu persoana vătămată. Fiind singurul în drept, în conformitate cu interesele generale ale societății, să pună în mișcare acțiunea, procurorul este singurul în drept să dinamizeze procesul penal prin folosirea căilor de atac.

Faptul că partea civilă și partea responsabilă civilmente nu pot folosi căile de atac decât pe latura civilă a cauzei corespunde întru totul intereselor acestora, soluționarea acțiunii penale nefiind lăsată în nici un sistem de drept penal la voința persoanei vătămate (cu excepția infracțiunilor zise de învinuire privat-publică), ignorându-se interesele generale ale societății.

Totodată, Curtea constată că rațiunile pe care se întemeiază interdicția părții civile de a ataca latura penală în cadrul procesului penal se regăsesc și în legislația străină. Astfel, în dreptul belgian partea civilă nu poate urmări anularea unei achitări decât relativ la interesele sale civile

(art. 412 din Codul de instrucție penală belgiană). În dreptul german, chiar și atunci când procurorul nu înțelege să acționeze, interesul legitim al părții civile poate forța și intervenția, alăturată, a procurorului (Legea pentru protecția victimei din 1987). În Italia acțiunea civilă poate privi numai interesele civile (art. 74 din Codul de procedură penală italian).

De asemenea, este unanim admis, în doctrină și în jurisprudență, că nimic nu împiedică instanța care soluționează o cale de atac folosită de partea civilă și de partea civilmente responsabilă să examineze și latura penală a cauzei, dacă modul cum a fost soluționată aceasta determină soluționarea laturii civile a cauzei.

Asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor care fac obiectul excepției de față Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 45 din 14 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 9 august 2000; Decizia nr. 139 din 13 iulie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 19 octombrie 2000, și Decizia nr. 14 din 18 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 15 februarie 2001. Prin toate aceste decizii excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor legale menționate a fost respinsă, iar soluția, ca și considerentele care au fundamentat-o, în toate aceste cazuri, își mențin valabilitatea și în cauza de față, neexistând elemente noi care să determine o schimbare a jurisprudenței Curții Constituționale în această materie.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și ale art. 385² din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Societatea Comercială „ASIROM” — S.A. — Sucursala județeană Caraș-Severin din Reșița în Dosarul nr. 1.636/P/2002 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 septembrie 2002.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

OPINIE SEPARATĂ

Considerăm — spre deosebire de majoritatea membrilor Curții — că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și art. 385² din Codul de procedură penală este întemeiată.

În condițiile în care soluția adoptată în penal poate influența esențial soluționarea laturii civile (potrivit art. 22 alin. 1 din Codul de procedură penală, „hotărârea definitivă a instanței penale are autoritate de lucru judecat în fața instanței civile care judecă acțiunea civilă, cu privire la existența faptei, a persoanei care a săvârșit-o și a vinovăției acesteia”), a refuza părții civile și părții responsabile civilmente dreptul de a antama fondul cauzei pe latura penală și de a exercita căile legale de atac împotriva

soluției acolo adoptate constituie o îngrădire a liberului acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție.

Altfel spus, dacă este de necontestat că partea civilă și partea civilmente responsabilă sunt titulare ale unor interese legitime în soluționarea laturii civile, dacă este adevărat că soluția pe latura civilă este subsecventă, în măsură mai mare sau mai mică, celei adoptate pe latura penală, se poate afirma, cu suficientă îndreptățire, că cele două părți sunt legitim interesate și de aceasta din urmă și, drept urmare, nerecunoașterea, în ceea ce le privește, a posibilității de a-și susține punctul de vedere cu privire la latura penală, în fond și prin exercitarea căilor legale de atac, constituie o încălcare evidentă a accesului liber la justiție, care presupune că „orice persoană se poate adresa

justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime“.

Întrucât, potrivit art. 21 alin. (2) din Constituție, „nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept“, orice argument prin care se tinde la legitimarea constituțională a unei reglementări cu caracter restrictiv în materie — de felul celor la care se apelează în considerentele deciziei — are o valoare discutabilă.

Dincolo și independent de această obiecție, argumentele aduse în sprijinul soluției cu care ne exprimăm dezacordul, examinate în sine, sunt susceptibile de serioase rezerve.

Astfel, recunoașterea, și în favoarea părții civile și a părții responsabile civilmente, a dreptului de a participa la soluționarea laturii penale, în considerarea interesului legitim incontestabil pe care îl pot avea în soluționarea într-un anumit mod a acesteia, nu înseamnă, așa cum se susține în considerentele deciziei, lăsarea soluționării acțiunii penale la voința persoanei vătămate, cu ignorarea intereselor generale ale societății, câtă vreme părțile în cauză ar urma să beneficieze de respectivul drept, nu în exclusivitate, ci alături de inculpat și de procuror.

Nici faptul că, potrivit aceluiași considerente, „nimic nu împiedică instanța care soluționează o cale de atac folosită de partea civilă și de partea civilmente responsabilă să examineze și latura penală a cauzei, dacă modul cum a

fost soluționată aceasta determină soluționarea laturii civile a cauzei“, nu este de natură să confere legitimitate constituțională textelor legale deduse controlului.

Într-adevăr, este de neconceput să refuzi titularului unui interes legitim mijloacele legale de natură să-i permită să asigure apărarea acestuia, întrucât respectivul interes beneficiază, oricum, de protecție, pe alte căi.

În sfârșit, soluția cu care ne exprimăm dezacordul pune sub semnul unei nejustificate egalități situația părții vătămate care înțelege să-și valorifice pretențiile civile, în cadrul procesului penal, cu aceea a aceleiași părți care își valorifică aceste pretenții, printr-un proces de sine stătător.

Diligența de care a dat dovadă partea vătămată, în primul caz, nu-i este de nici un folos, de vreme ce, sub imperiul actualei reglementări, nu are posibilitatea de a pune concluzii și a formula apărări, pe latura penală, soluția acolo adoptată impunându-i-se ca și în situația în care ar fi înțeles să-și valorifice pretențiile civile, printr-un proces de sine stătător, după soluționarea definitivă a procesului penal.

Pentru rațiunile înfățișate, considerăm că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. 3, art. 362 alin. 1 lit. d) și art. 385² din Codul de procedură penală era întemeiată.

Judecător,

Șerban Viorel Stănoiu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului a unor mijloace fixe aflate în administrarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica“ — S.A., Sucursala de Transport Craiova

În temeiul art. 107 din Constituție, al art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și al art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 112/2000 pentru reglementarea procesului de scoatere din funcțiune, casare și valorificare a activelor corporale care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Legea nr. 246/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului a unor mijloace fixe aflate în administrarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica“ — S.A., Sucursala de Transport Craiova, amplasate în stațiile de sistem Porțile de Fier, Urechești și Țânțăreni, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Trecerea în domeniul privat al statului se face în vederea scoaterii din funcțiune și a valorificării sau, după caz, a casării mijloacelor fixe prevăzute la art. 1, în condițiile legii.

Art. 3. — După scoaterea din funcțiune și valorificarea/casarea, după caz, a acestora, Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica“ — S.A., Sucursala de Transport Craiova își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul industriei și resurselor,
Dan Ioan Popescu
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

DATELE DE IDENTIFICARE
a mijloacelor fixe care trec din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, aflate în administrarea Companiei Naționale de Transport
al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A., Sucursala de Transport Craiova

Nr. de identif. atribuit de Ministerul Finantelor Publice	God clasif.	Denumirea mijlocului fix	Nr. inv.	Valoarea de inventar	AN PIF	Adresa
0	1	2	3	4	5	6
62184	8.14	STATIA 400/220 KV PORTILE DE FIER	2175	92580546 92580546 138870820 138870820 138870820	05.1971	Jud. MEHEDINTI; Loc. GURA VAIL
Total mijloace fixe din domeniul public st. PORTILE DE FIER				601.773.552		
62181	8.14	STATIA 400 KV URECHESTI	2194	271964546 271964546 271964546 13146515 13146515 13146515	09.1975 09.1983	Jud. GORJ; Sat URECHESTI
Total mijloace fixe din domeniul public st. URECHESTI				857.528.076		
62180	8.14	STATIA 400 KV TINTARENI	2245	3257993 3257993 3257993 3257993 457892048 457892048 457892048 457892048 135529918 135529918 135529917 135529917	08.1982 11.1982 03.1983	Jud. GORJ; Com. Dragulesti
Total mijloace fixe din domeniul public st. TINTARENI				3.150.636.032		
Total general mijloace fixe din domeniul public al statului				4.609.937.660		

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Acordului dintre Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Georgia privind cooperarea în domeniul medico-militar, semnat la București la 3 septembrie 2002

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 5 alin. 1 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Acordul dintre Ministerul Georgia privind cooperarea în domeniul medico-militar, Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din semnat la București la 3 septembrie 2002.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul apărării naționale,
Ioan Mircea Pașcu
Ministrul afacerilor externe,
Mircea Geoană

București, 24 octombrie 2002.
Nr. 1.195.

ACORD

între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Georgia privind cooperarea în domeniul medico-militar

Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Georgia, denumite în continuare *părți contractante*,

în baza prevederilor Acordului de colaborare dintre Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Georgia, semnat la București la 7 decembrie 1998, exprimându-și interesul de a stabili cooperarea în domeniul medico-militar, au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Scopul

Scopul prezentului acord este crearea cadrului juridic necesar cooperării între părțile contractante în domeniul medico-militar.

ARTICOLUL 2

Formele cooperării

(1) Cooperarea între părțile contractante se va realiza prin:

- a) schimburi de experiență între medicii militari în domeniul asigurării medicale a trupelor și al managementului de spital;
- b) schimburi de experiență în diferite specialități medico-militare;
- c) stagii de specializare și perfecționare pentru medici și personal mediu sanitar;
- d) vizite ale unor delegații ale serviciilor medicale pentru documentare reciprocă;
- e) acordarea, în mod gratuit, de asistență medicală ambulatorie sau prin internare în instituțiile medicale

militare ale părții contractante gazdă, pe bază de reciprocitate pentru:

- membrii forțelor armate ale părții contractante care trimite;
 - membrii de familie: soțul/soția sau copilul membrului forțelor armate;
 - f) acordarea de asistență stomatologică, în mod gratuit, prin efectuarea de tratamente generale de conservare.
- (2) Următoarele prestații nu constituie obiectul reglementărilor prezentului acord:
- a) tratamentul ambulatoriu acordat de medicii și stomatologii civili;
 - b) tratamentul prin internare în spitale civile;
 - c) medicamentele și pansamentele prescrise de medicii civili;
 - d) transporturile medicale ce nu se execută cu mijloace de transport ale părților contractante;
 - e) tratamentele curative la stațiunile balneare sau la sanatorii;
 - f) mijloacele auxiliare optice și acustice;
 - g) mijloacele ortopedice și protetice, precum și alte mijloace auxiliare;

h) coroanele dentare individuale, protezele dentare, precum și serviciile prestate de laboratoare dentare.

(3) Alte activități de colaborare pot fi convenite de autoritățile competente cu punerea în aplicare a prevederilor prezentului acord.

ARTICOLUL 3

Obligațiile părților contractante

(1) Fiecare parte contractantă va asigura:

a) pentru membrii forțelor armate ale celeilalte părți contractante, asistență medicală ambulatorie sau prin internare în formațiunile sale medicale și stomatologice, fără plată;

b) pentru membrii de familie:

— asistență medicală ambulatorie sau prin internare în formațiunile sale medicale, fără plată;

— asistență stomatologică în formațiunile sale medicale și stomatologice, fără plată, în aceleași condiții în care această asistență este asigurată membrilor de familie ai membrilor propriilor forțe armate.

(2) Formațiunile medicale ale părților contractante asigură asistența medicală precizată în prezentul acord, conform regulamentelor proprii și disponibilităților financiare destinate unor asemenea scopuri.

(3) În cazul unui tratament prin internare în instituțiile medicale sanitare ale uneia dintre părțile contractante, acordat membrilor celeilalte părți contractante, hrana se asigură în mod gratuit.

ARTICOLUL 4

Autoritățile competente

Autoritățile care răspund de punerea în aplicare a prevederilor prezentului acord, denumite în continuare *autorități competente*, sunt:

a) pentru partea contractantă română — Direcția asistență medicală a Ministerului Apărării Naționale din România;

b) pentru partea contractantă georgiană — Ministerul Apărării din Georgia.

ARTICOLUL 5

Stagiile de specializare

(1) Fiecare parte contractantă poate trimite la stagii de specializare și perfecționare de scurtă durată, de până la 15 zile, medici și personal mediu sanitar, în unități medicale ale celeilalte părți contractante.

(2) Specialitățile în care se vor desfășura stagiile de specializare și perfecționare, precum și detaliile legate de organizarea acestor stagii vor fi stabilite de comun acord

Pentru Ministerul Apărării Naționale din România,
George Cristian Maior,
secretar de stat și șef al Departamentului
pentru integrare euroatlantică și politica de apărare

de către autoritățile competente, în anul premergător anului în care se vor efectua aceste stagii.

(3) Medicii și personalul mediu sanitar, aflați la stagii de specializare și perfecționare, pot asista la desfășurarea actului medical, fără să aibă nici o răspundere decurgând din deontologia medicală.

(4) Partea contractantă care primește asigură personalului trimis de cealaltă parte contractantă cazare, hrană, asistența medicală de urgență, manuale, accesul în unitățile sanitare proprii și în biblioteci, precum și transportul pe teritoriul statului său.

ARTICOLUL 6

Aspectele financiare

Fiecare parte contractantă va suporta cheltuielile care rezultă din punerea în aplicare a prezentului acord, cu excepția celor prevăzute la art. 5 alin. (4).

ARTICOLUL 7

Soluționarea divergențelor

Orice divergență privind interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului acord va fi rezolvată prin consultări între părțile contractante și nu va fi înaintată nici unui tribunal național sau internațional sau vreunui terț spre soluționare.

ARTICOLUL 8

Dispoziții finale

(1) Prezentul acord va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise prin care părțile contractante se înștiințează reciproc despre îndeplinirea procedurilor legale interne, necesare intrării în vigoare a acestuia.

(2) Prezentul acord se încheie pe o perioadă de 5 ani. Valabilitatea sa se va prelungi automat pe noi perioade de 5 ani, dacă nici una dintre părțile contractante nu va înștiința în scris cealaltă parte contractantă, cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea perioadei de valabilitate, despre intenția sa de a-l denunța. În cazul denunțării prezentului acord de către una dintre părțile contractante, activitățile începute vor fi continuate până la încheierea perioadei pentru care au fost convenite anterior.

(3) Amendamente la prezentul acord pot fi aduse prin acordul scris al ambelor părți contractante. Amendamentele intră în vigoare conform alin. (1).

Semnat la 3 septembrie 2002 la București, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, georgiană și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor diferențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru Ministerul Apărării din Georgia,
Gela Bezhuashvili,
adjunctul ministrului apărării din Georgia

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

ORDIN

privind aprobarea Normelor specifice de securitate a muncii pentru extragerea substanțelor minerale utile în cariere, cu mijloace mecanizate — partea a II-a — Roci ornamentale și partea a III-a — Nisipuri, pietriș, balast

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (5) și ale pct. 4 din anexa nr. 2 la Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată, în baza art. 7 și a art. 14 lit. D pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 4/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu modificările ulterioare, în conformitate cu avizele Consiliului Tehnico-Economic nr. 2 și 4 din 15 aprilie 2002,

ministrul muncii și solidarității sociale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele specifice de securitate a muncii pentru extragerea substanțelor minerale utile în cariere, cu mijloace mecanizate — părțile a II-a și a III-a, respectiv: roci ornamentale și nisipuri, pietriș, balast, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Normele prevăzute la art. 1 intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I. Începând cu aceeași dată se abrogă prevederile din normele departa-

mentale de protecție a muncii care se referă la extragerea cu mijloace mecanizate a rocilor ornamentale și nisipurilor, pietrișului și balastului în cariere.

Art. 3. — Normele specifice de securitate a muncii pentru extragerea substanțelor minerale utile în cariere, cu mijloace mecanizate — părțile a II-a și a III-a — roci ornamentale și nisipuri, pietriș, balast sunt obligatorii pentru activitățile cu acest profil și se difuzează celor interesați prin Asociația Profesională Minieră din România.

Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marian Sârbu

București, 29 octombrie 2002.
Nr. 467.

MINISTERUL AGRICULTURII, ALIMENTAȚIEI ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 144/2002 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind stabilirea regulilor de prevenire, control și eradicare a unor encefalopatii spongiforme transmisibile

Având în vedere prevederile art. 31 alin. (1) din Legea sanitară veterinară nr. 60/1974, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 362/2002 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

văzând Referatul de aprobare nr. 160.314 din 15 octombrie 2002, întocmit de Agenția Națională Sanitară Veterinară,

ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 144/2002 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind stabilirea regulilor de prevenire, control și eradicare a unor encefalopatii spongiforme transmisibile, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 21 iunie 2002, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 2, alineatul (2) va avea următorul cuprins:**

„(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), se admite importul de bovine vii, ovine vii și caprine vii destinate reproducției, din țările clasate în categoriile a 3-a și a 4-a, cu excepția Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Irlandei și Portugaliei, dar cu respectarea condițiilor

prevăzute în cap. B lit. B și C și în cap. E din anexa nr. 9 la norma sanitară veterinară.”

2. **La litera A punctul 10 subpunctul B, litera (ii) din anexa nr. 11 la norma sanitară veterinară va avea următorul cuprins:**

„(ii) fie din materiale de la bovine, ovine și caprine, altele decât cele născute, crescute și sacrificate în următoarele țări:

Argentina
Australia
Botswana
Brazilia
Chile
Costa Rica

El Salvador
 Islanda
 Namibia
 Noua Zeelandă
 Nicaragua
 Panama
 Paraguay
 Singapore
 Swaziland
 Uruguay
 Vanuatu.“

3. La litera D, punctul 3 al anexei nr. 11 la norma sanitară veterinară va avea următorul cuprins:

„3. Pct. 1 și 2 nu se aplică importului din:

Argentina
 Australia
 Botswana
 Brazilia
 Chile
 Costa Rica

El Salvador
 Islanda
 Namibia
 Noua Zeelandă
 Nicaragua
 Panama
 Paraguay
 Singapore
 Swaziland
 Uruguay
 Vanuatu.“

Art. II. — Direcțiile sanitare veterinare județene și a municipiului București vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Agenția Națională Sanitară Veterinară va controla modul de ducere la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor,
Ilie Sârbu

București, 28 octombrie 2002.
 Nr. 498.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
 cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.
 Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
 E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro